

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1-11/2021

KULILK 22.12.2021 § 105
1218/02.02.01/2021

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuosikatsauksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-marraskuussa 2021 palvelualueittain:

	2021	2020
Kulttuuripalvelut	86,1 %	84,9 %
Liikuntapalvelut	89,5 %	93,6 %
Yhteensä	87,5 %	88,5 %

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan ennustetaan alittavan talousarvion. Alitus tulee kulttuuripalveluluista (0,3 milj. euroa) ja liikuntapalveluiden talousarvion ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Epävarmuutta ennusteeseen tuo se, millä nopeudella palveluiden käyttö palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle.

Palvelualueiden keskeisin toiminta:

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Marraskuun aikana toteutettiin edelleen luovan alan ja tapahtumien exit-toimenpiteitä; kulttuuritupsahduksia sekä yhteisötaiteilijoiden työtä.

Kulttuuritupsahdukset ovat pienimuotoisia pääsymaksuttomia tapahtumia sekä esityksiä, jotka toteutuvat vuoden 2021 aikana. Kulttuuripalvelut haki avoimella haulla sopivia kokonaisuuksia ja niiden toteuttajia valittiin yhteensä 24 eri tahoa. Kaksi yhteisötaiteilijaa teki työtä osa-aikaisina kolme kuukautta ja heillä painopisteinä olivat ikääntyneet ja maaseutualue.

Yleisen kulttuurityön vastuulla olevat luovien alojen ja tapahtumien tukitoimet rahoitetaan normaalista käyttötaloudesta sekä konsernipalveluista saadusta ylimääräisestä rahoituksesta. Em. rahoitukset on kohdennettu uudella tavalla poikkeusolosuhteiden vuoksi.

Perustapahtumista päästiin järjestämään sekä Kulttuuritori että Joen Yö. Molemmissa rakennettiin kevennetty ohjelma ja otettiin korostetusti terveysturvallisuus huomioon. Järjestelyt olivat onnistuneet, tosin yleisömäärä jäi totuttua pienemmäksi. Yhteensä yleisen kulttuurityön tapahtumia ja työpajoja oli

exit-toimenpiteissä ja perustapahtumissa marraskuun loppuun mennessä 133 kappaletta ja niihin osallistui 17 014 kävijää.

Kulttuuriavustuksissa on etupainotteisesti myönnetty jo alkuvuoden aikana suurin osa avustusmäärärahasta. Kohdeavustusten maksatusten pääpaino on loppuvuoden aikana ja mikäli avustusmäärärahaa vapautuu, sitä myönnetään uusille hakijoille varahaun kautta. Avustuksia on myönnetty marraskuun loppuun mennessä 72 kappaletta.

Lastenkulttuurikeskuksen Kulttuurin virta ohjelmassa loka-marraskuun aikana oli tarjontaa alakouluille. 3-luokkalaisten konsertit yhteistyössä kaupunginorkesterin kanssa keräsi joensuulaisia osallistujia 840 ja lisäksi lastenkulttuuriverkoston alueelta konsertteihin osallistui 3-luokkalaisten kahdeksasta jäsenkunnasta. Musiikko pulpetissa vierailuja oli 13 kpl loka-marraskuussa. Pohjois-Karjalan museon työpajat menneisyyden tutkijat työpajoja toteutui 31 kpl.

Varhaiskasvatuksessa Musiikkia päivään koulutukset ja musiikkituokiot jatkuivat päiväkodeilla. Lisäksi perhepäivähoitajille järjestettiin oma Musiikkia päivään koulutus, johon osallistui 11 perhepäivähoitajaa.

Verkkosisältö Hyvän tahdon tarina on ollut koulujen käytössä sekä Joensuussa, että lastenkulttuuriverkoston jäsenkunnissa.

Kaupunginorkesteri:

Kaupunginorkesteri aloitti syyskauden lähes normaalisti. Salin kapasiteetista saimme elokuussa käyttöön 50 %, joka melko nopeasti nousi 75 %. Nyt salin kapasiteetista 100 % on käytössä, jonka johdosta orkesteri ei enää tee verkkokonsertteja.

Alkuvuoden orkesteri oli lähestulkoon ainoastaan saavutettavissa verkon ja tallenteiden välityksellä. Saliin saatiin ottaa maksimissaan 20 kuulijaa, joka nousi toukokuussa 50 kuulijaan. Verkossa kuulioloita on ollut todella hyvin ja erityisesti maakunnan kouluille Kulttuurin Virtaa varten tehdyt videotallenteet ovat tavoittaneet huomattavan suuren katselumäärän. Lipunmyynti taas on ollut huomattavan rajoitettua koko kevätkauden ajan ja siitä johtuen lipputulotavoite jää saavuttamatta. Toisaalta OKM on tukenut orkesteria huomattavalla summalla koronatuilla, jotka vaikuttavat tulotavoitteen saavuttamiseen positiivisesti.

Syksyn lipunmyynti on alkanut vaihtelevasti. Osa konserteista myy paremmin ja toistaiseksi osa hieman heikommin. Trendinä tuntuu olevan lipun oston myöhäinen ajankohta. Yleisesti ottaen yleisö tuntuu varovaisesti lähtevän konsertteihin ja tapahtumiin. Poikkeuksena varovaiseen konserttikäyntiin tuovat orkesterin kausiasiakkaat, jotka ovat innolla saapuneet Carelia-saliin konsertteihin. Huomiona osavuositarkastuksen 'Isot konsertit' -kohta, johon on laskettu mukaan myös isojen konserttien verkkokonsertit, vaikka kaikista verkkokonserteista ei lipputuloja tullutkaan.

OKM:n korona-avustuksen turvin orkesteri on valmistanut pedagogisen materiaalin, orkesterin esittelyvideon, koulujen käyttöön osana musiikinopetusta. Videota hyödynnetään myös vanhusten palveluissa ja orkesterin tekemässä muussa yleisötyössä. Videointi suoritettiin orkesterin OKM:n koronatuella hankituilla videotallentimilla ja editointi ostettiin Tornifilmi Oy:ltä.

Kaupunginorkesterilla on ollut huomattava määrä kantaesityksiä kuluneena vuonna, peräti 5 kappaletta. Tämä on herättänyt positiivista huomiota. Lisäksi olemme toteuttaneet Taidetestaaja –konsertit ja yleisöksi saimme n. 1700 Pohjois-Karjalaisista 8-luokkalaista. Lisäksi toteutimme Kulttuurin Virran 3-luokkalaisten konsertit Carelia-salissa ja Kitee-salissa. Kiteen konserttia kuulemassa olis Nurmeksen koululaiset striimin välityksellä.

Seutukirjasto:

Seutukirjaston lainausmäärät ovat normaalilla, pandemiaa edeltävällä tasolla. Kävijöiden ja tapahtumissa kävijöiden määrät ovat vielä hieman matalampia kuin tavallisena syksynä ja verkkokäynnit ovat vuoden mittaan olleet normaalia suuremmalla tasolla. Alkuvuoden koronarajoitukset ja kesän aikaiset pääkirjaston ja Ylämyllyn kirjastojen kiinniotot vaikuttavat kaikkiin tilastoihin. Tilastot kertovat myös edelleen ihmisten kohtuullisen korkeasta tiloihin tulemisen kynnksestä.

Pääkirjaston talotekniikkaremontti valmistui elokuussa ja Ylämyllyn kirjasto avattiin uusissa tiloissa koulun yhteydessä. Ylämyllyn kirjastoon tuli kaikkien uusien toimipisteiden tavoin omatoimimahdollisuus, mutta vasta 2.12 alkaen. Nepenmäen kirjaston muita kirjastoja lyhyemmät omatoimiauukioloajat saatiin pidennettyä 1.12 alkaen yhteismitallisiksi muiden omatoimikirjastojen kanssa (päivittäin 7-21) teknisen ratkaisun avulla.

Seutukirjastolla on työstyetty vuoden 2021 aikana uutta organisoitumismallia. Seutukirjaston organisaatio uudistuu 1.1.2022 alkaen, mikä tarkoittaa pääsääntöisesti esimiesrakanteen muutoksia. Samalla kuitenkin seutukirjaston alueelle syntyy uusia tiimejä ja pääkirjaston tiimimalli päivittyy.

Alueellisen kehittämistehtävän koulutukset on vielä syksyn ajan pidetty pääasiassa etäjärjestelyin. Toive etäkoulutuksista on tullut vahvana Pohjois-Karjalan kirjastoista. Syksyn aikana on työstyetty alueellisen kehittämistehtävän yhteisen tiedotuskanavan ja seutu- ja Vaarakirjastojen verkkokansioiden sisällön siirtoa uusille alustoille. Akevaara-tiedotuskanava ja yhteiset tiedostokansiot siirtyvät Sharepoint-maailmaan 8.12.

Pohjois-Karjalan paikallislehdet palkitsivat Vaara-kirjastot 30.11. "maakunta-Antilla". Palkinto annettiin paikallisesta yhteistyöstä ja lukemisen edistämisestä.

Kansalaisopisto:

Kansalaisopiston syyslukukausi 2021 päästiin toteuttamaan lähiopetuksessa huomioiden THL:n, OKM:n ja OPH:n ohjeistamat pienemmät ryhmä koot sekä voimassa olevat hygieniat ja turvallisuus suositukset.

Kansalaisopisto toteutti peruskurssitarjonnan ohella syksyn aikana 17 kpl kaikille avoimia ja ilmaisia yleisluentoja, jotka toteutettiin joko lähi-, hybridi- tai etäluentona. Yhteistyössä Joensuun kaupungin kulttuuripalvelujen kesken järjestettiin syyskuussa luento Maria "Maikki" Järnefelt-Pakarisesta taidemuseo Onnin juhlasalissa, jossa konservatorion opiskelijat esittivät Maikin tuotantoa ennen luentoa ja luennon jälkeen tilassa järjestettiin orkesterin toimesta kamarimusiikkikonsertti. Maikista oli lisäksi katsottavissa valokuvanäyttelyitä Hilmassa sekä pääkirjaston tiloissa.

Vuoden 2021 opiskelijamäärä marraskuussa on n. 14 500 opiskelija ja tunteja on toteutuksessa noin 29 900 tuntia. Lähiopetuksen keskeytys tammi-huhtikuun välillä kevätkaudella 2021, on suurin tekijä opetustuntien ja opiskelijamäärien pudotuksessa vuoden 2021 osalta. Syksyn aikana osalle kursseista on perustettu mahdollisuuksien mukaan lisäryhmiä suuren kysynnän vuoksi, joka osittain selittyy pienemmällä ryhmäkoilla.

Kevätlukukauden 2022 tarjonnan osalta kysyttiin kaikille avoimella kyselyllä opiskelijoiden toiveita tarjonnasta ja vatsauksia kyselyyn tuli noin 240 kpl. Tulleet toiveet jakautuivat kunnittain: Joensuu 57 %, Kontiolahti 15 %, Liperi 12 %, Outokumpu 11 %, Polvijärvi 5 %. Aineittain kurssitoiveet jakautuivat: Liikunta ja tanssi 40 %, kädentaidot ja muotoilu 21 %, kielet 8 %, muut aiheet 6 %, hyvinvointi/kauneus/terveys 5 %. Muut ainealueet kuten ruoka, kuvataide, musiikki, tieto- ja viestintätekniikka 4 % ja puutarha/koti/luonto sekä teatteri ja

sirkus 2 %. Toiveisiin vastataan resurssien salliessa (tila, välineistö, opettaja) ja uutta opetustarjontaa kehitetään jatkuvasti opiskelijatoiveiden perusteella peruskurssitarjonnan ylläpidon sekä kehittämisen ohella.

Joensuun seudun kansalaisopisto osallistuu yhdessä Ilomantsin kansalaisopiston kanssa Linnalan opiston (Savonlinna) vetämään karjalan kielen osaamismerkkihankkeeseen, jossa karjalan kielen opiskelijan on mahdollista tuoda oma karjalan kielen osaaminen näkyväksi osaamismerkkin suorittamalla. Hankkeeseen osallistuminen on ensimmäinen kurkistus Joensuun seudun kansalaisopiston osalta vapaan sivistystyön kautta hankittuun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen mikä tuli mahdolliseksi 1.8.2021 lain vapaasta sivistystyöstä muutoksen myötä.

Museot:

Joensuun museoissa on marraskuun loppuun mennessä vierailut enemmän asiakkaita kuin vuonna 2020 yhteensä. Marraskuun loppuun mennessä oli museoissa vierailut 26 296 asiakasta, kun edellisenä vuonna luku oli 18 786. Onnissa avattiin syyskuussa "Ihmiskäsityksiä" -näyttely ja Hilmassa graafikko Heikki Kotilaisen töitä esittelevä "Sivusilmällä"-näyttely. Marraskuussa Hilman vaihtuvien näyttelyjen tilan valloittivat "Tonttujen rakennuspuuhut".

Kaupungintalosta museoksi – hankesuunnitelmaa on työstetty. Hanketta esiteltiin kaupunginvaltuuston iltakoulussa marraskuussa sekä käsiteltiin omistajaohjausjaostossa ja kaupunginhallituksen kokouksissa.

Kulttuuriympäristöön liittyviä viranomaislausuntoja on annettu marraskuun loppuun mennessä 440, kun vuonna 2020 niitä annettiin koko vuonna yhteensä 316.

Syksyn aikana lopetellaan Karelia CBC -ohjelman Museums in focus- ja InterActive History -hankkeita. Hankkeiden seminaarit on pidetty virtuaalisesti.

Konservatorio:

Loka-marraskuussa konservatoriolla oli normaaliin tapaan aktiivista konserttitoimintaa. Uuden konservatoriorakennuksen viimeistelytyöt sekä tilavarausten ja muiden opetusjärjestelyjen suunnittelu uusiin tiloihin ovat vaatineet paljon aikaa normaalin toiminnan ohessa. Rehtori Otto Korhonen valittiin Suomen konservatorioliiton syyskokouksessa jatkamaan liiton hallituksessa 2022.

Liikuntapalvelut

Marraskuussa sääolosuhteet vaihtuivat vuodenaikaan nähden jopa yllättävän talvisiksi. Syksyn päättymisen merkki eli Paimenpojan polun vetoköysilautan talvisäilöön nostaminen tapahtui marraskuun puolessa välissä. Viikkoa myöhemmin aloitettiin Laululavan ensilumen ladun tykittäminen. Marraskuun lopulla päästiin pohjustamaan latuja ja ennen kuunvaihdetta saatiin useita latuja ja jääkenttiä käyttökuntoon. Marraskuun lopulla saatiin lisäystä myös ylläpitohenkilöstöön, kun talvikaudelle palkattavat määräaikaiset kausityöntekijät aloittivat työnsä.

Kesällä tapahtuneen tulipalon aiheuttama jäähallien käyttökato jatkui pitkälle syksyyn, ja kilpajäähallin kaikki tilat saatiin käyttöön vasta marraskuun alussa. Tämän niin sanottuun normaaliin käyttöön palaamisen myötä palautettiin käyttöön myös jäähallien maksuttomat yleisövuorot.

Marraskuussa Joensuu Areenalla pidettiin Joensuun Night Run ja yleisurheilun Loskahallit sekä yksi kirpputoritapahtuma.

Liikuntapaikkasuunnitelman päivittämiseen liittyvä liikuntapaikkakysely julkaistiin 15.11., ja se on avoinna 19.12. saakka. Kyselyn tuloksia hyödynnetään uusien liikuntapaikkojen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnostamisessa.

Kyselyyn voi vastata sähköisellä lomakkeella tai paikan päällä esim. uimahalleissa, pääkirjastolla tai palvelupisteillä. Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan uimahallien ja maaseutualueen kuntosalien kuukausi- ja kausikortteja. Linkki sähköiseen lomakkeeseen sekä lisätietoa kyselystä on koottu osoitteeseen www.joensuu.fi/liikuntapaikkasuunnitelma.

Marraskuun loppuun saakka oli avoinna myös kysely, jonka kautta kuntalaisten oli mahdollista esittää ehdokkaita Joensuun Vuoden 2021 liikuttajaksi. Valinnan vuoden liikuttajasta tekee kulttuuri- ja liikuntalautakunta joulukuun kokouksessaan.

Valmistelija: talouspäällikkö, palvelualuejohtajat

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 30.11.2021

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.